

ŠEDUVOS GIMNAZIJOS NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO ORGANIZAVIMO TVARKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Neformalusis vaikų švietimas įgyvendinamas pagal Neformaliojo vaikų švietimo koncepciją, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. ISAK – 269 (nauja redakcija 2023-08-01).
2. **Neformalusis vaikų švietimas** – kryptinga gimnazijoje organizuojama ir mokinio krepšelio lėšomis finansuojama vaikų ugdymo veikla, padedanti vaikui įgyti kompetencijų, tapti sąmoninga asmenybe, sugebančia atsakingai ir kūrybingai spręsti savo problemas ir aktyviai veikti visuomenėje bei prisitaikyti prie kintančios aplinkos.
3. Neformaliojo vaikų švietimo programas mokiniai renkasi laisvai.

II. NEFORMALIOJO ŠVIETIMO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

4. Tikslas – padėti vaikui per pasirinktą veiklą įgyti kompetencijų ir tapti asmenybe, sugebančia aktyviai veikti visuomenėje bei prisitaikyti prie kintančios aplinkos, atsakingai vertinti ir kūrybingai spręsti kylančius iššūkius.
5. Uždaviniai:
 - 5.1. ugdyti ir plėtoti vaikų kompetencijas per saviraiškos poreikių tenkinimą;
 - 5.2. ugdyti pilietiškumą, tautiškumą, demokratišką požiūrį į pasaulėžiūrą, įsitikinimų ir gyvenimo būdų įvairovę;
 - 5.3. lavinti gebėjimą kritiškai mąstyti, rinktis ir orientuotis dinamiškoje visuomenėje. Skatinti mokinius dalyvauti įvairioje neformaliojo ugdymo veikloje: būreliuose, tarptautiniuose ar mokykliniuose projektuose, gimnazijos organizuojamuose renginiuose, konkursuose; skatinti mokinių iniciatyvą;
 - 5.4. spręsti socialinės integracijos problemas;
 - 5.5. padėti spręsti integravimosi į darbo rinką problemas;
 - 5.6. užtikrinti, kad, atsižvelgiant į mokinių norus ir gimnazijos galimybes, būtų įvairių neformaliojo švietimo būrelių pasiūla; lavinti mokinių gabumus įvairiapusėje (meninėje, kūrybinėje, sportinėje, kalbinėje, gamtinėje, pažintinėje ir kt.) veikloje.

III. NEFORMALIOJO ŠVIETIMO PRINCIPAI

6. Neformalusis švietimas organizuojamas remiantis šiais principais:
 - 6.1. demokratiškumo principas – mokytojai, tėvai ir vaikai yra bendro ugdymosi proceso kūrėjai, kartu identifikuoja poreikius;
 - 6.2. prieinamumo principas – sudaromos sąlygos vaikų kompetencijoms ugdyti per pasirinktą veiklą. Veiklos ir būdai yra prieinami visiems vaikams pagal amžių, išsilavinimą, turimą patirtį, nepriklausomai nuo socialinės padėties;
 - 6.3. individualizavimo principas – neformalusis švietimas individualizuojamas pagal kiekvienam vaikui reikalingą kompetenciją, atsižvelgiant į jo asmenybę, galimybes, poreikius ir pasiekimus;
 - 6.4. savanoriškumo principas – mokiniai laisvai renkasi neformaliojo ugdymo užsiėmimus, tinkamiausias veiklas kompetencijoms ugdyti, dalyvauja jose savo noru;
 - 6.5. patirties – ugdymas grindžiamas patyrimu ir jo refleksija;

6.6. ugdymosi grupėje – mokomasi priimti bendrus sprendimus, dalytis darbais ir atsakomybėmis, spręsti tarpasmeninius santykius.

IV. KOMPETENCIJŲ UGDYMAS

7. Vaikas, dalyvaudamas neformaliajame vaikų švietime, ugdomi ir tobulina šias kompetencijas:
- 7.1. pažinimo kompetencija – motyvacija ir gebėjimas pažinti save ir pasaulį, įgyjami suvokiant (perimant) žmonijos kultūrinę patirtį, tobulinant dalykines žinias bei kritinio mąstymo, problemų sprendimo, mokėjimo mokytis gebėjimus;
 - 7.2. komunikavimo kompetencija – asmens gebėjimas kurti, perduoti ir suprasti žinias (faktus, požiūrius ar asmenines nuostatas), etiškai naudotis verbalinėmis ir neverbalinėmis komunikavimo priemonėmis ir technologijomis;
 - 7.3. kūrybiškumo kompetencija – tai sau ir kitiems reikšmingų kūrybinių idėjų, produktų, problemų sprendimų tyrinėjimas, generavimas, kūrimas, vertinimas, išlaikant darnų santykį su savimi ir aplinka;
 - 7.4. pilietiškumo kompetencija – tai pilietinis tapatumas ir pilietinė galia, grįsta vertybėmis, nuostatomis, žiniomis ir praktinio veikimo gebėjimais, įgalinančiais kartu su kitais atsakingai kurti demokratišką visuomenę, stiprinti Lietuvos valstybingumą;
 - 7.5. socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos kompetencija – asmens savimonė ir savitvarda, socialinis sąmoningumas, tarpusavio santykių kūrimo gebėjimai, atsakingas sprendimų priėmimas ir asmens rūpinimasis fizine ir psichine sveikata;
 - 7.6. kultūrinė kompetencija – asmens kultūrinė savimonė, grįsta žiniomis, aktyvia kultūrine raiška ir kultūriniu sąmoningumu;
 - 7.7. skaitmeninė kompetencija – tai motyvacija ir gebėjimas naudotis skaitmeninėmis technologijomis užduotims atlikti, mokytis, problemoms spręsti, dirbti, bendrauti ir bendradarbiauti, valdyti informaciją, efektyviai, tinkamai, saugiai, kritiškai, savarankiškai ir etiškai kurti ir dalytis skaitmeniniu turiniu.

V. NEFORMALIOJO ŠVIETIMO ORGANIZAVIMAS

8. Neformaliojo švietimo valandos skiriamos, atsižvelgiant į klasių komplektų skaičių, mokinių pasirinkimą, neformaliojo švietimo organizavimo tradicijas ir tikslingumą, turimas mokinio krepšelio lėšas, mokyklos galimybes (specialistai, patalpos, materialinė bazė).
9. Baigiantis mokslo metams (balandžio – gegužės mėn.) organizuojamos mokinių ir jų tėvų apklausos dėl mokinių saviraiškos poreikių tenkinimo kitais mokslo metais.
10. Parengiami trumpi neformaliojo ugdymo užsiėmimų pristatymai (pavadinimas, trukmė, tikslai, uždaviniai, trumpas turinys) ir paskelbiami informaciniuose stenduose, kad mokiniai galėtų apsispręsti, ką lankys ateinančiais mokslo metais.
11. Apibendrinus apklausos rezultatus nustatoma, kokioje veikloje ir kiek mokinių pageidautų dalyvauti ateinančiais mokslo metais.
12. Į mokinių pasirinkimą atsižvelgiama sudarant ugdymo planą.
13. Pirmąją rugsėjo savaitę tikslinami pasirinkusiųjų neformaliojo švietimo būrelių sąrašai.
14. Neformaliojo švietimo programos gali būti įgyvendinamos per:
- 14.1. neformaliojo švietimo programas, kurios vykdomos gimnazijoje, kai panaudojamos neformaliajam švietimui skirtos valandos;
 - 14.2. pažintinę veiklą, organizuojamą pagal Mokinių pažintinei veiklai skirtų lėšų naudojimo metodines rekomendacijas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007 m. spalio 2d. įsakymu Nr. ĮSAK-1934 (Žin., 2007, Nr. 105-4319).
15. Neformalusis švietimas vykdomas pagal parengtą veiklos programą, kurią būrelių vadovai rengia vieneriems metams.

16. Neformaliojo švietimo veiklų rezultatai konkretūs ir matomi (darbai parodose, koncertai, leidiniai, sportiniai pasiekimai ir kt.). Neformaliojo švietimo veiklos pristatymas ir įvertinimas vyksta gegužės – birželio mėnesiais.
17. Neformaliojo švietimo valandos nėra skiriamos pasirenkamiesiems dalykams, pagilintam dalykų mokymui.
18. Gimnazijos internetiniame puslapyje skelbiama informacija apie mokinių neformaliojo ugdymo pasiekimus, renginius, vykdomus projektus ir kt.
19. Vykdoma mokinių, dalyvaujančių ir nedalyvaujančių gimnazijos ir kitų neformaliojo vaikų švietimo įstaigų veikloje, apskaita.

VI. NEFORMALIOJO ŠVIETIMO VEIKLOS DOKUMENTAI IR PRIEŽIŪRA

20. Neformaliojo švietimo užsiėmimų programas rengia užsiėmimų vadovai. Jas derina kuruojantis direktoriaus pavaduotojas ugdymui, tvirtina mokyklos direktorius.
 21. Programa sudaroma vadovaujantis Bendrųjų iš valstybės ar savivaldybių biudžetų finansuojamų neformaliojo švietimo programų kriterijų aprašu, patvirtintu LR švietimo ir mokslo ministro įsakyme (Žin., 2011-07-15, Nr. 88-4219) (1 priedas).
 22. Būrelių vadovai tvirtinami direktoriaus įsakymu.
 23. Neformaliojo švietimo veiklai sudaromas atskiras tvarkaraštis, kurį tvirtina gimnazijos direktorius.
 24. Neformaliojo švietimo užsiėmimų vadovai užsiėmimų apskaitą pildo el. dienyne.
 25. Neformaliojo švietimo užsiėmimų veiklą, el. dienyno priežiūrą vykdo direktoriaus įsakymu paskirtas pavaduotojas ugdymui.
 26. Metų pabaigoje neformaliojo ugdymo užsiėmimų vadovai atlieka veiklos analizę ir pateikia kuruojančiai pavaduotojai ugdymui ataskaitą.
 27. Neformaliojo švietimo veiklos rezultatai panaudojami nustatant gimnazijos prioritetus, planuojant gimnazijos veiklą, atliekant gimnazijos veiklos kokybės įsivertinimą.
-